

La integració de la seguretat i salut en el projecte de construcció avui

Ponència: *La seguretat i salut a Catalunya en el sector de la construcció*

Ponent: **Jaume de Montserrat i Nonó**
Institut de Seguretat i Salut Laboral
Subdirector general de Seguretat i Salut Laboral
Departament d'Empresa i Ocupació
Generalitat de Catalunya

Barcelona, 3 de desembre de 2015

La seguretat i salut a Catalunya en el sector de la construcció

- **PUNT 1.** La construcció a Catalunya avui
- **PUNT 2.** Enquesta Catalana de Condicions de Treball
- **PUNT 3.** Dades de sinistralitat
- **PUNT 4.** Registre d'empreses acreditades (REA)
- **PUNT 5.** Actuacions de vigilància i control
- **PUNT 6.** El Sistema d'Informació CAREX-CAT
- **PUNT 7.** Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació
- **PUNT 8.** Unes reflexions "quasi" personals

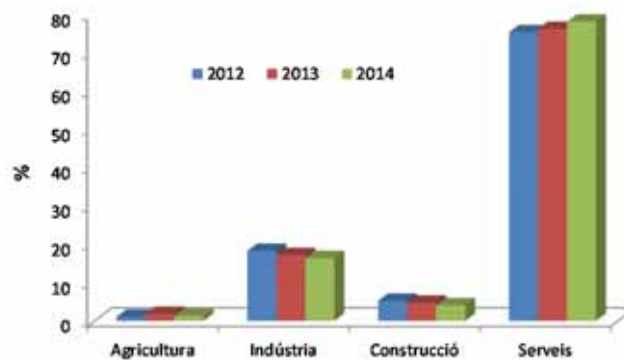
La seguretat i salut a Catalunya en el sector de la construcció

. PUNT 1. La construcció a Catalunya avui

La seguretat i salut a Catalunya en el sector de la construcció

Estructura productiva de Catalunya

Dades de treballadors per compte d'altri, afiliats a la Seguretat Social i amb contingències professionals cobertes (no inclou treballadors autònoms)

Dades d'activitat de Catalunya

El sector de la construcció manté una posició rellevant dins l'estructura productiva del país.

- Habitatges en construcció: augment nombre de visats d'obra interanual d'un 79,9% (nous habitatges previstos de construir o rehabilitar).
- Obres licitades per les administracions públiques i organismes autònoms dependents de l'Estat:
 - Segons data de publicació: increment interanual del 47,4%.
 - Augmenten tant l'edificació (62,6%) com l'obra civil (37,6%).
 - Segons data d'obertura: disminució a Catalunya d'un 45,3%.
 - Decrement tant de l'edificació (-43,3%) com de l'obra civil (-45,8%).

Dades d'activitat de Catalunya

- Variació de l'índex de costos de construir* en un -4,8%.
 - Decrement interanual de l'obra civil (7,6%) i l'edificació (3,7%).

**Indicador mensual per conèixer el nivell de preus dels elements bàsics que configuren l'estructura de costos d'una obra.*

- Augment d'un 1,1% del consum de ciment a Catalunya en el mes d'octubre de 2015.
 - Creixement de la producció de ciment en un 7,1%.
 - Baixada vendes de ciment gris en un 8,2%.

**Indicador usual d'activitat del sector, consum mensual real de tots els tipus de ciment (gris, blanc i ciment d'aluminat de calci).*

Dades d'activitat de Catalunya

Sector amb una gran importància en termes d'ocupació.

- Població ocupada en la construcció a Catalunya (tercer trimestre 2015): 179,6 milers:

Increment del 0,3% respecte 2014.

Augment nombre assalariats (2,1%).

Disminució de no assalariats (3,1%).

La construcció aplega el 5,8% de la població ocupada al nostre país.

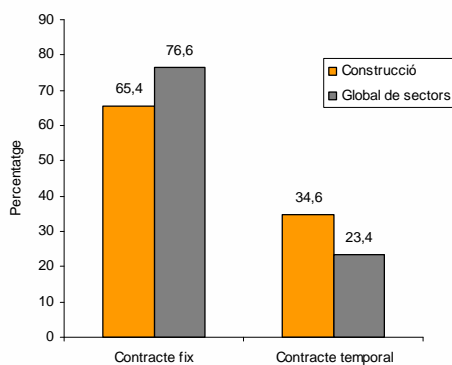

. PUNT 2. Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.1 Percentatge de treballadors segons tipus de contracte i sector d'activitat econòmica (Qüestionari al treballador). Catalunya, 2006.

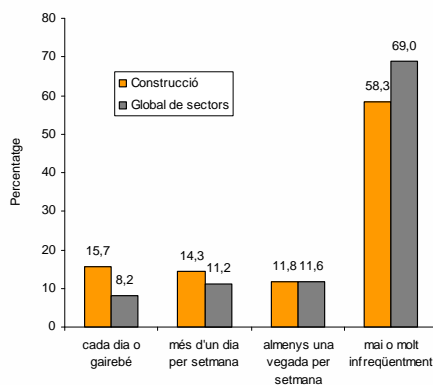

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.2 Percentatge de treballadors que realitza hores extres segons freqüència i sector d'activitat econòmica (Qüestionari al treballador). Catalunya, 2006.

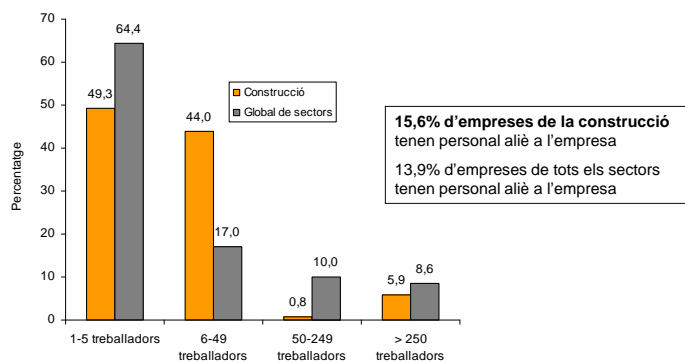

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.3 Percentatge d'empreses amb personal aliè a l'empresa segons nombre de treballadors aliens i sector d'activitat econòmica (Qüestionari a l'empresari). Catalunya, 2006.

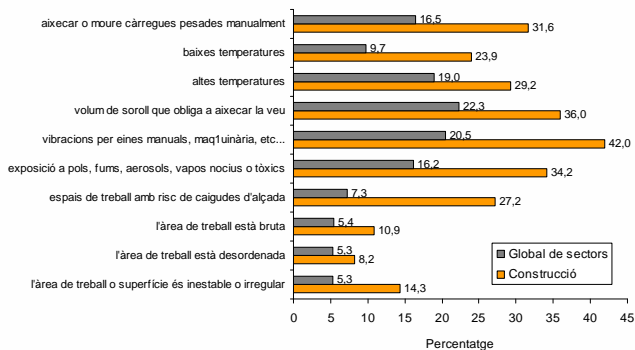

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.4 Percentatge de treballadors que perceben riscos laborals al seu lloc de treball segons sector d'activitat econòmica i risc laboral (Qüestionari al treballador). Catalunya, 2006.

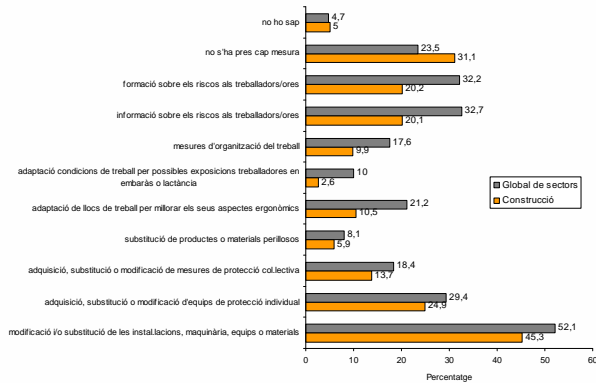

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.5 Percentatge d'empreses on s'han pres mesures després de l'avaluació de riscos segons sector d'activitat econòmica (Qüestionari al treballador). Catalunya, 2006.

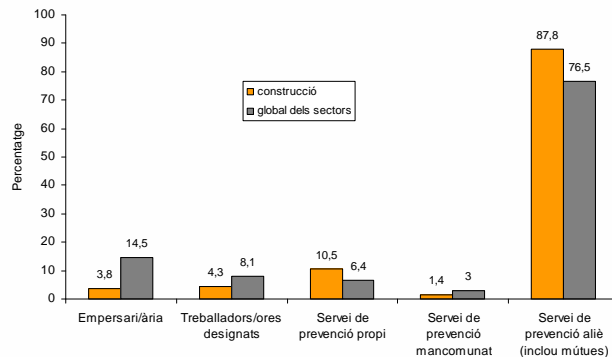

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.6 Percentatge d'empreses segons modalitat preventiva i sector d'activitat econòmica (Qüestionari al l'empresari). Catalunya, 2006.

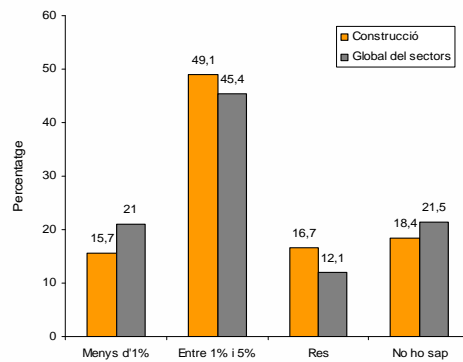

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

Enquesta Catalana de Condicions de Treball

Figura 1.7 Percentatge d'empreses que inverteixen en prevenció de riscos laborals segons sector d'activitat i percentatge sobre les despeses destinat (Qüestionari al l'empresari). Catalunya, 2006.

Font: Direcció General de Relacions Laborals. Departament d'Empresa i Ocupació. Primera Enquesta de Condicions de Treball de Catalunya.

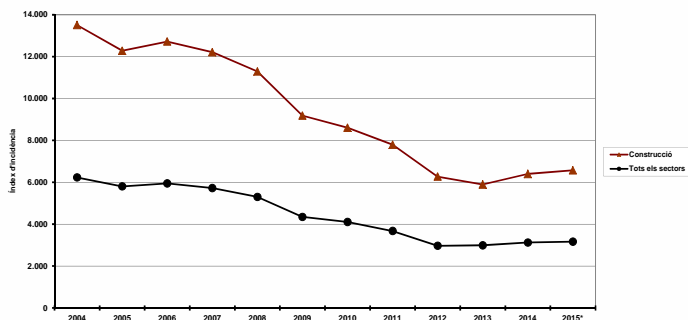

. PUNT 3. Dades de sinistralitat

Dades de sinistralitat del Departament d'Empresa i Ocupació

Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa mèdica (per 100.000 treballadors). Sector d'activitat econòmica construcció i total acumulat quatre sectors.

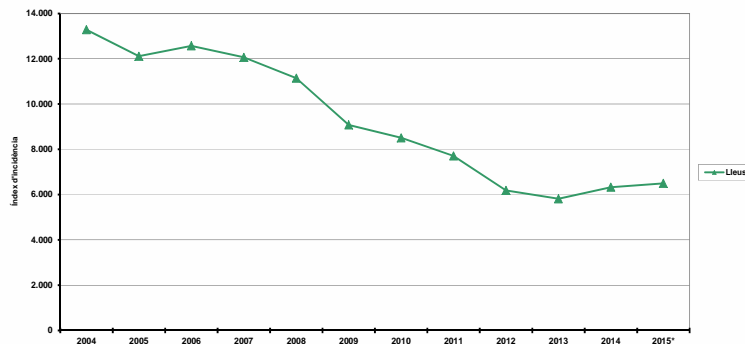

Font: Departament d'Empresa i Ocupació. Dades de lesions per accident de treball. Catalunya, 2004-2015.

Dades de sinistralitat del Departament d'Empresa i Ocupació

Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa mèdica (per 100.000 treballadors). Sector d'activitat econòmica construcció. Grau de lesió: lleu

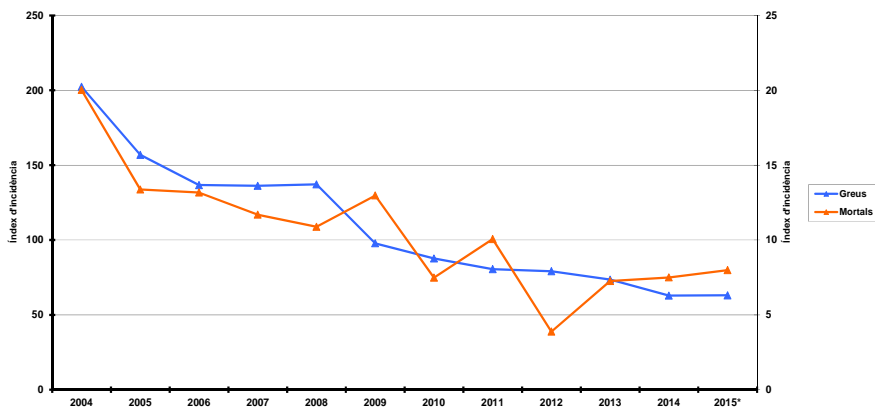

Font: Departament d'Empresa i Ocupació. Dades de lesions per accident de treball. Catalunya, 2004-2015.

Dades de sinistralitat del Departament d'Empresa i Ocupació

Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa mèdica (per 100.000 treballadors). Sector d'activitat econòmica construcció. Grau de lesió: greu i mortal

Font: Departament d'Empresa i Ocupació. Dades de lesions per accident de treball. Catalunya, 2004-2015.

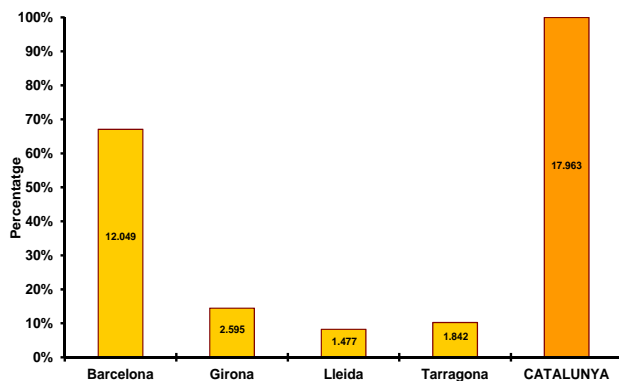

. PUNT 4. Registre d'empreses acreditades

Registre d'empreses acreditades (REA)

Nombre absolut i percentatge de les empreses que consten inscrites* al REA. Distribució provincial

El **70,78% (12.714)** de les empreses inscrites al REA pertanyen al sector d'activitat econòmica de la construcció.

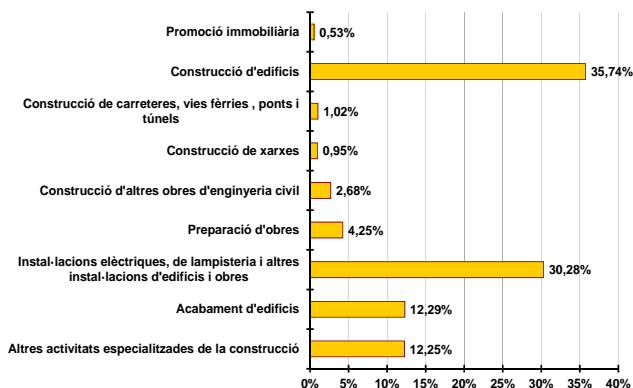
126.630 certificats emesos via portal públic (des de l'inici del REA a 2008).

* Dades a data 30/11/2015
Font: Registre d'empreses acreditades de Catalunya – Departament d'Empresa i Ocupació.

Registre d'empreses acreditades (REA)

Distribució de les empreses inscrites* al REA segons divisions d'activitat econòmica pertanyents al sector de la construcció

* Dades a data 30/11/2015
Font: Registre d'empreses acreditades de Catalunya – Departament d'Empresa i Ocupació.

. PUNT 5. Actuacions de vigilància i control

Actuacions de vigilància i control

Actuacions al sector de la construcció inclou amiant. Catalunya. 2014.

ANY 2014	Nombre d'actuacions
Expedients d'actuació UTT a petició de la ITC	36
CONSTRUCCIÓ EDIFICACIÓ (IT)	1656
CONSTRUCCIÓ OBRA CIVIL (IT)	353
PLANS AMIANT INFORMATS (IT)	594
CONTROL RETIRADA AMIANT (TH)	406

Font: Inspecció de Treball de Catalunya. ISSL. Departament d'Empresa i Ocupació
UTT : Unitats Tècniques Territorials de l'Institut de Seguretat i Salut Laboral
(IT): Actuacions dels inspectors de Treball (TH): Actuacions dels tècnics habilitats

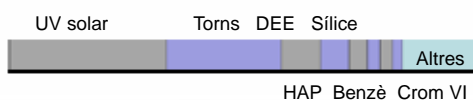

. PUNT 6. El Sistema d'informació CAREX-CAT

La població treballadora de Catalunya està exposada a:

Agents	Treballadors (n=2.015.000)
Radiació solar UV	185.000 (9,2 %)
Treball a torns	136.000 (6,7 %)
Fums dièsel	83.000 (4,1 %)
Sílice cristal·lina	40.000 (2,0 %)
Radó	34.000 (1,9 %)
HAP	26.700 (1,3 %)

8 agents agrupen el 85 % del total d'exposicions a Catalunya

Treballadors exposats en els quatre grans sectors d'activitat

	Població	Treballadors*
Agricultura	8.000	370 (5 %)
Indústria	393.000	35.200 (9 %)
Construcció	98.000	26.700 (27 %)
Serveis	1.516.000	43.000 (2 %)

* Treballadors exposats de forma contínua
No s'inclou l'exposició a UV solar, torms, radó, amiant, rad.ionitzant

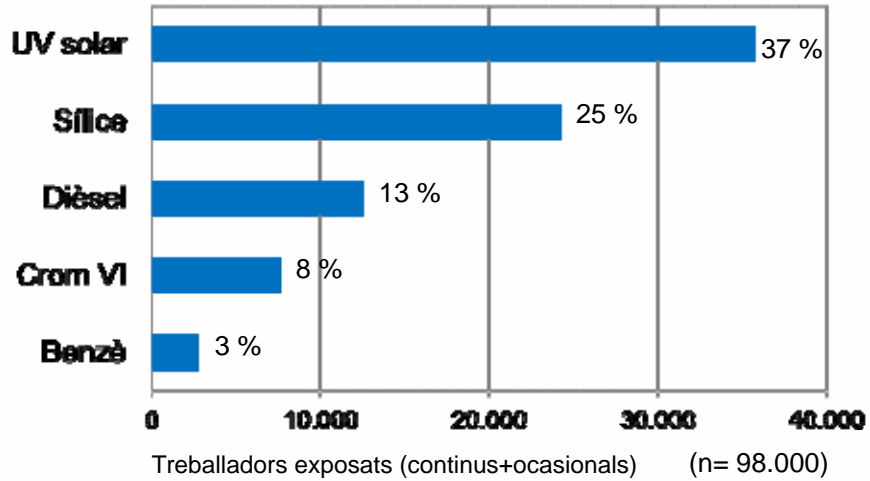

Agents més prevalents a la Construcció amb treballadors exposats de forma contínua

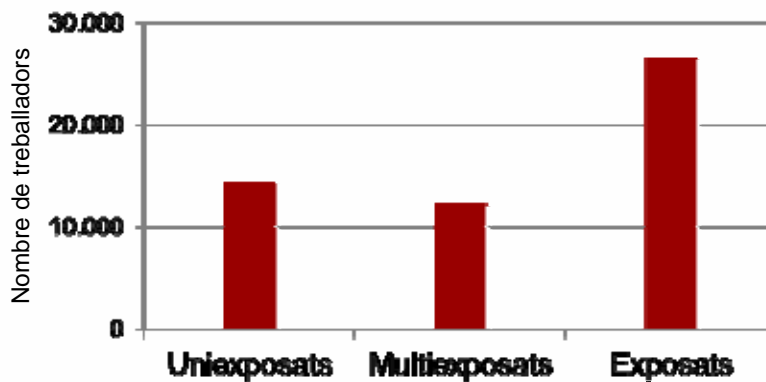
Radiació UV solar	Fibres minerals artificials
Sílice cristal·lina	Níquel
Fums dièsel	HAP
Crom VI	Estirè
Benzè	Plom
Radó	Formaldehid
Cobalt	Pols de fusta
Treball a torms	

Treballadors exposats als agents més prevalents

Treballadors exposats de forma contínua*

* No s'inclou l'exposició a rad. UV solar, torns, radó, amiant, rad.ionitzant

. PUNT 7. Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

• La prevenció de riscos laborals en el sector de la construcció.

Publicació. Se'n presenta l'actualització on line.

Disponible al web www.gencat.cat/alafeinacapris

Eina per realitzar formació i donar informació als treballadors i treballadores de la construcció.

Presenta 300 fitxes explicatives dels riscos al sector de la construcció en l'obra civil o d'edificació, tant en les activitats com en la maquinària, i les mesures preventives per evitar-los o minimitzar-los.

Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

- ❑ Proporciona informació molt útil tant per fer estudis com per elaborar plans de seguretat i salut
- ❑ Aporta un apartat de gestió on es fixen criteris d'actuació i integració a l'hora de gestionar la prevenció de riscos laborals a les obres
- ❑ L'usuari o usuària ha de tenir present que haurà d'ajustar determinats continguts (identificació de riscos i mesures preventives) a la realitat de la seva empresa

Mineral d'amosita

anterior

Varietats de l'amiant

Les varietats més comunes d'amiant són el crisòtil (làmines d'estructura cristal·lina procedents de la cristallització de la roca serpentina) i els amfibols (agregats fibrosos irregulars en les roques metamòrfiques). Els amfibols inclouen: la crocidolita, la grunerita (amosita), la tremolita, l'actinolita i l'antofosita.

- ▶ 1- Sobre les varietats
- ▶ 2- El crisòtil
- ▶ 3- Els amfibols

Glossari

Preguntes Freqüents

Versió HTML

Web específica

a la feina cap risc

▶

Continuar pel fitxer

1- Què és l'amiant?

2- Com ens afecta?

3- On el trobem?

4- A qui pot afectar?

5- Legislació aplicable

6- Què cal fer i com?

7- Vigilància de la salut

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

Sortir

Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

• **La prevenció en activitats amb risc d'exposició a l'amiant**

DVD divulgatiu. Compatible per a televisió i PC i disponible al web de Treball

Bilingüe amb subtítols en anglès, francès i àrab

Exposa tots els aspectes en relació a l'amiant i la seva prevenció

Què és l'amiant?

On es pot trobar?

Què cal fer i com

Com ens afecta?

A qui pot afectar?

Bones pràctiques, pla de treball

Efectes sobre la salut de les persones

Legislació en vigor

Vigilància de la salut

Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

• **Per una construcció més segura -actualització-**

DVD divulgatiu en 5 idiomes:

català, castellà, anglès, francès i àrab

Publicacions del Departament d'Empresa i Ocupació

- ❑ Eina divulgativa per a les empreses que desenvolupin la seva activitat al sector de la construcció
- ❑ Serveix de suport bàsic per facilitar-los la tasca d'informar i formar els seus treballadors
- ❑ Aporta els conceptes bàsics derivats de l'aplicació de la normativa de prevenció de riscos a les obres d'edificació i obra civil

. PUNT 8 . Unes reflexions “quasi” personals

Unes reflexions “quasi” personals

- B
- B
- B
- B
- B
- B
- B
- B
- B
- B
- B

Guia

SEREM

SEguretat REhabilitació Manteniment

Treballs en **obres sense projecte**

66 Deting d'Assistència, Arquitectura Tècnica
i Enginyers d'Edificació de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació

www.issl.gencat.cat

Twitter: @treballcat

COL·LEGI D'APARELLADORS, ARQUITECTES TÈCNICS
I ENGINYERS D'EDIFICACIÓ DE BARCELONA